

2024

4

VUK Enflasyon Düzeltmesi Tebliği Yayınlanmıştır

2023 yılının ikinci yarısından itibaren gündemimizde çok ağırlıklı bir şekilde yer almaya başlayan Enflasyon Düzeltmesine ilişkin idari açıklamaları içeren 555 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Tebliği 30 Aralık 2023 tarihli ve 32415 sayılı 2. mükerrer Resmi Gazetede [yayımlanmıştır](#).

Toplam 58 maddeden ve 44 sayfadan oluşmakta olan son derece kapsamlı bir Tebliğdir. Buna karşın;

- 1) Çok sınırlı sayıda örnek içermekte olup, bir yasa maddesi gibi oldukça soyut bir metindir.
- 2) Yasal metinde yer almakta olan bazı hususlara ise Tebliğ açıklamalarında hiç yer verilmemiştir (örneğin VUK 298/A-4 maddesinde; 3 aydan uzun vadeli olan ve vade farkı düzenlenen belgede ayrıca gösterilmeyen alımlarda ROFM arındırmasına ilişkin düzenleme yer almasına karşın, Tebliğ metninde buna ilişkin bir açıklamaya yer verilmemiş olması gibi)
- 3) VUK Geçici 31 ve 32 kapsamında Yeniden Değerleme yapmadan sadece VUJ 298/Ç kapsamında Yeniden Değerleme yapmış mükelleflerin, bu varlıklarını düzeltmelerinde en son yeniden değerlendirilmiş değer ve tarihin esas alınması gibi görüşümüze göre son derece hatalı düzenlemeler içermektedir.

Gibi önemli eksiklikleri ve hataları da taşımaktadır.

Son derece kapsamlı bir Tebliğinin teknik düzenlemelerini burada özetlemenin, hatalı birtakım değerlendirmelere ve yorumlara yol açma tehlikesi bulunmaktadır. Özet yerine Tebliğin tam metninin çok dikkatli bir şekilde incelenmesi ve anlamaya çalışılması çok daha anlamlı olacaktır.

Ancak kesin olan ve yoruma açık olmayan birkaç hususun burada altını çizmekte yarar görmekteyiz;

1. 31.12.2023 bilançosunda enflasyon düzeltmesi yapılacağı kesindir. Bu konuda herhangi bir erteleme beklentisi içinde olunmadan, gerekli hazırlıklara şimdiden başlanılmasında büyük fayda bulunmaktadır.
2. 31.12.2023 tarihinde ve sonraki dönemlerde, finansal tablolardan sadece bilanço, bunun da sadece Parasal Olmayan kalemleri düzeltilecektir. VUK yönünden Gelir Tablosu ve diğer finansal tablolar üzerinde herhangi bir düzeltme işlemi yapılmayacaktır.
3. 2023 yılına ilişkin gelir ve kurumlar vergisi matrahları enflasyon düzeltmesi öncesinde düzenlenecek olan bilançoya göre saptanacaktır. 31.12.2023 bilançosundaki enflasyon düzeltmesi sonucunda oluşacak kar ya da zarar vergi matrahı ile ilişkilendirilemeyecektir. Oluşacak enflasyon düzeltmesi kar ya da zararı bilançoda Geçmiş Yıllar Karları ya da Zararları hesaplarında muhasebeleştirilecektir.

4. 2024 yılında enflasyon düzeltmesi şartları oluşur ise (ki son 12 aylık enflasyonun %10 ve son 36 aylık enflasyonun %100 olması şartlarının şimdiden oluşmuş olduğu görünmektedir), 2024 yılının geçici vergi dönemlerinde ve yıl sonunda yapılacak enflasyon düzeltmesi sonucunda oluşacak kar ya da zarar vergi matrahı ile ilişkilendirilecektir. Diğer bir anlatımla geçici / yıllık gelir ve kurumlar vergisi matrahları düzeltilmiş bilançoya göre saptanacaktır.

5. Bilanço esasına tabi mükellefler için 2024 yılında ve şartlar aralıksız olarak gerçekleşmeye devam eder ise sonraki yıllarda da, geçici / yıllık gelir ve kurumlar vergisi matrahları düzeltilmiş bilançoya göre saptanacak olmak birlikte; 28.12.2023 tarih ve 7491 sayılı Kanunla VUK'un geçici 33'üncü maddesinde yapılan düzenlemeyle Bankaların, diğer bazı finansal, sigortacılık ya da sermaye piyasası kurumlarının enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kar ve/veya zararları vergi matrahlarının tespitinde dikkate alamayacakları yönünde düzenleme yapılmıştır.

6. Enflasyon düzeltmesinin vergi artırıcı mı yoksa vergi azaltıcı etkimi yapacağı esas olarak mükelleflerin Bilanço yapısına bağlıdır. Bu bakımdan öz kaynak yapısı güçlü, borçluluğu az ve parasal olmayan varlıkları az (bilançosu likit) bilanço yapısına sahip işletmelerde enflasyon düzeltmesinin vergi azaltıcı bir etki yapması, tam tersine borçluluğu yüksek ve sabit varlıkları (makine, bina, arsa vb.) fazla olan işletmelerde ise enflasyon düzeltmesi vergi arttırıcı bir etki yapması beklenmektedir. Bu durum göz önüne alınarak; nakit sermaye artırımını, bazı duran varlıkların elden çıkarılması gibi önlemlerle enflasyon düzeltmesi vergi etkisinin işletme lehine çevrilmesi hala mümkündür.

7. 31.12.2023 bilanço düzeltmesi için gelir vergisi mükelleflerinin 31 Mart 2024, kurumlar vergisi mükelleflerinin ise 31 Nisan 2024 tarihine kadar oldukça kısa sayılabilecek bir süreleri bulunmaktadır. Bu sürenin birtakım hazırlıklar (sermaye kaynaklarının tespiti, amortismanına tabi varlıklar ve stoklar bünyesinde aktifleştirilmiş finansman maliyetlerinin olup olmadığının tespiti, parasal olmayan kalemlerin deftere kayıt, alım, tescil, birleşme, bölünme gibi tarihlerinin saptanması vb.) ile geçirilmesi çok büyük önem taşımaktadır. Düzeltme işlemlerinin özellikle kuruluş tarihi eski işletmelerde oldukça karmaşık olacağı beklenmektedir.

8. Enflasyon düzeltmesi işlemlerinin hataya çok açık olan Excel gibi uygulamalar üzerinde gerçekleştirilmesi düşünülmemelidir. Mümkün ise, kullanılan ERP ya da muhasebe yazılımlarının enflasyon düzeltmesi modüllerinin şimdiden temin edilerek, düzeltme işlemlerine başlanılmasında büyük yarar görmekteyiz. Ayrıca, bu konuda son anda alınacak aksiyonların ve danışman firmalardan alınacak yardımların maliyetlerinin de oldukça yüksek olabileceğini öngörmekteyiz.

Enflasyon düzeltmesi tebliğine [bu bağlantıdan ulaşabilirsiniz.](#)

Bu Sirkülerimize ilişkin görüş, öneri ve sorularınızı info@narcon.com.tr'ye iletebilirsiniz.

Saygılarımızla.

NARCON YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

www.narcon.com.tr

2.1.2024